

Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2014–2017

SISSEJUHATUS.....	3
RAHVUSRINGHÄÄLINGU TEGEVUSKESKKOND	3
RAHVUSRINGHÄÄLINGU ASEND MEEDIATURUL	4
RAHVUSRINGHÄÄLINGU PROGRAMMID JA MUUD VÄLJUNDID.....	6
Teleprogrammid.....	6
ETV.....	6
ETV2	7
Raadioprogrammid	7
Vikerraadio	7
Raadio 2	7
Klassikaraadio	8
Raadio 4	8
Raadio Tallinn.....	8
Internetiväljundid.....	8
Keskportaal.....	8
Uudisteportaalid.....	9
Teemaportaalid.....	9
Sündmusportaalid.....	9
Arhiiviportaal.....	9
Muud meediatooted	9
RAHVUSRINGHÄÄLINGU VISIOON, MISSIOON JA VÄÄRTUSED	10
Visioon.....	10
Missioon.....	10
Väärtused	10
Usaldusväärsus	10
Sõltumatus	11
Avatus	11
Professionaalsus.....	11
Otsingulisus	11
Tõhusus.....	11
EESTI RAHVUSRINGHÄÄLINGU STRATEEGILISED EESMÄRGID	11
<u>Kvaliteetne sisu</u> kõigis ERRi väljundites	12
Sisu keskmeks on autorite <u>loomingu ja kultuuri edendamine</u>	12
<u>Usaldusväärne ja kättesaadav</u> ajast, kohast ja seadmest sõltumatult	13
<u>Tõhus ja jätkusuutlik</u> tegevus kõige asjakohasemate vahenditega	13
SISULISED EESMÄRGID (TEGEVUSED STRATEEGILISTE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS)	14
Infoväli ja demokraatia	14
Kultuur ja meelelahutus	15
Erilist tähelepanu vajavad sihtrühmad.....	17
Haridus ja teadus.....	19
Hankeprogramm ja leviõigused.....	19
KINNISVARA ARENDAMISE EESMÄRGID	20
TEHNOLOOGILISE JA TEHNILISE ARENGU EESMÄRGID	20
RAHVUSRINGHÄÄLINGU EELARVE.....	22
KOKKUVÕTE.....	23

SISSEJUHATUS

Eesti Rahvusringhäälingu seaduse kohaselt koostab rahvusringhäälingu juhatus igal aastal arengukava hõlmates järgmist ning sellele järgnevat kolme majandusaastat. Siinses arengukavas esitatakse rahvusringhäälingu üldised arengusuunad aastateks 2014–2017. Samuti selle ajaperioodi konkreetsed eesmärgid, mis ükshaaval või kogumina aitavad täita Eesti Rahvusringhäälingu seadusest tulenevaid eesmäärke ja ülesandeid.

Arengukava olulise osa moodustab eesmärkide täitmiseks tehtavate uute ja/või olulisemate tegevuste ning püstitatud ülesannete loetelu koos selgitustega. Lisaks tutvustatakse rahvusringhäälingu asendit meediaturul ning eelarvet.

RAHVUSRINGHÄÄLINGU TEGEVUSKESKKOND

Traditsioonilise meedia, sh ringhäälingu tegevuskeskkond on tänu tehnika ja suhtlusvõrgustike arengule oluliselt muutunud ning meedia paradigma muutub lähitulevikus veelgi. Tehniliste seadmete konvergensti, meediasisu tarbimise aja, ruumi (koha), viiside, pakkujate ning ka põhjuste muutuses on avaõigusliku ringhäälingu eksistents ning legitiimsus saanud ühiskonnas uue tähenduse. Teadlased¹ on näidanud, et informatsiooni ja selle allikate ülekülluses ning liberaalsest meediapoliitikast tingituna on kommertsmeedia üha enam orienteeritud meelelahutuslikkusele. Selle protsessi tulemuseks on meediaäris pakutava sisu üheülbastumine.

Ilma tugeva avalik-õigusliku ringhäälinguta riikides domineerib meedias pealiskaudsus, langeb kodanike informeeritus, väheneb infoväljas toimivate arutlusteemade ning kaasatud sihtgruppide arv. Sellised kommertsialiseerimisest tingitud tendentsid ei toeta demokraatia igakülgset arengut.

Digitaalajastul saab ERR avalikkusele pakkuda rohkem, kui klassikaline ringhäälingu määratlus seda ette näeb – *selgelt suunitletud ja eesmärgistatud programmi edastamist üheaegselt paljudele kuulajatele-vaatajatele*. Kõik ERR-i programmide saated, uudisvideod ja helilõigud on järelvaadatavad ning –kuulatavad. Kõiki ERR-i programme on võimalik internetis otse jälgida.

Mõiste *ringhääling* peegeldab aastatepikkuseid traditsioone, tegelikult on ERR-ist saanud multimeediaorganisatsioon. Raadio, televisiooni ja interneti omavaheline koostöö ajakirjandusliku ja muu sisu loomisel, loodu ristikasutus ning vastastikune ristturundus on muutunud tavaliseks.

Ka raadio ei ole enam pelgalt raadio vaid traditsioonilise raadiosaatega samaaegselt ootab kuulaja ekraanilt, olgu selleks arvutiekraan, nutitelefon või spetsiaalselt raadioaparaadile lisatud infoekraan (hübriidraadio), lisainformatsiooni.

Kolme juba üsna levinud ekraani (teler, lauaarvuti, nutitelefon) kõrvale on tulnud ka tahvelarvuti. Nn *nelja ekraani strateegiast* juhendus BBC 2012. aastal olümpiaülekannete korraldamisel. Sarnaselt peab arenema ka ERR. Kuigi tehnilises mõttes sobitub rahvusringhäälingus loodud sisu neljale ekraanile juba täna, tuleb kasutaja huvidest lähtudes sisu arendusse järjest enam investeerida ning hakata pakkuma ka nutitelefonidele ja tahvelarvutitele kasutusviisist lähtuvat spetsiifilist sisu.

Rahvusringhääling arendab oma arhiivi kui digitaalset teabevaramut, mis on samuti osa digitaalsest ruumist. Heli-, video-, filmi- ja fotoarhiivi dokumendid digiteeritakse, nii andmebaasid kui ka

¹ Curran, James P. et al (2010). Media Systems and the Political Information Environment: A Cross-National Comparison. International Journal of press/Politics, 15(3), pp.255-71. [Http://eprints.gold.ac.uk/6108/](http://eprints.gold.ac.uk/6108/)

dokumendid tehakse kättesaadavaks üldsusele portaali arhiiv.err.ee kaudu. Digitaalse ruumiga seonduvad täiesti uued andmekaitse ja autoriõiguse küsimused, millele lahenduse leidmisega ERR aktiivselt tegeleb.

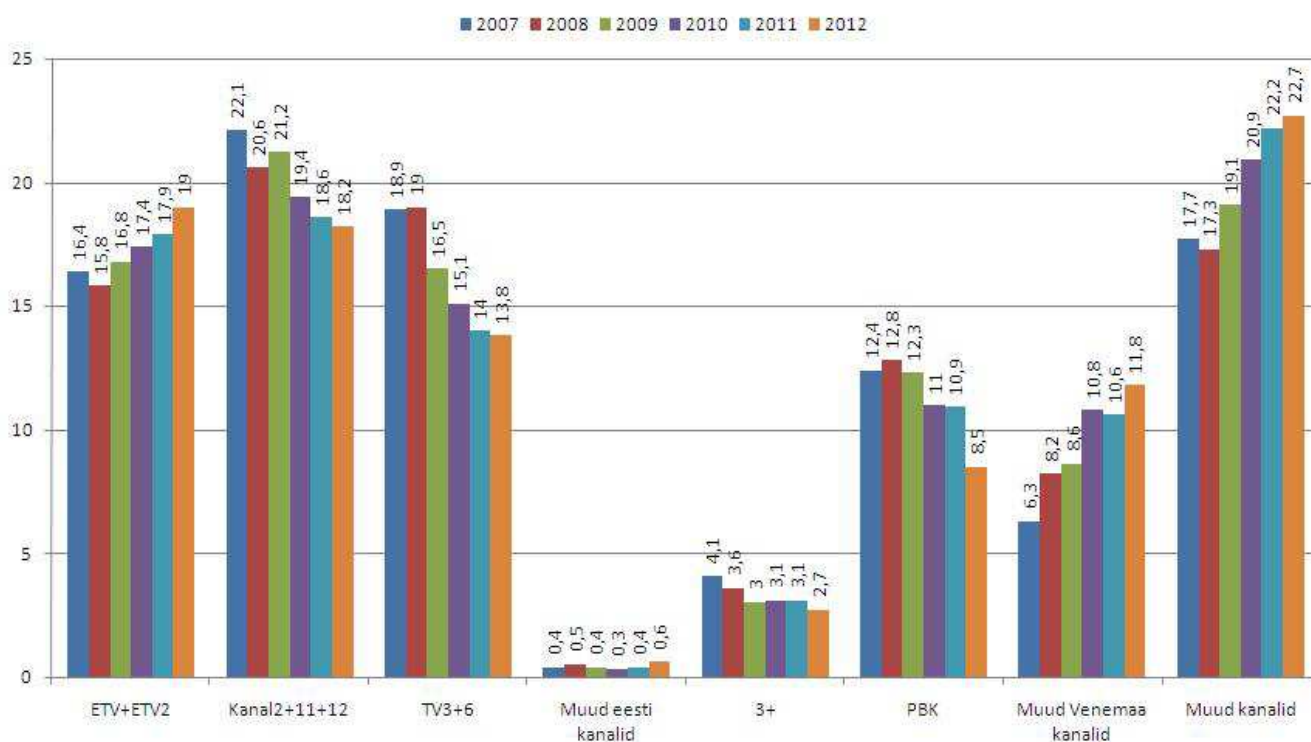
Tehnoloogia avardeb meediaavalikkust. Tänu internetile on tekkinud globaalse leviga platvorm, mille abil saab eestikeelne meediasisu kättesaadavaks ka väljaspool Eestit. Meediasisu levimisel globaalses veebis tekib nõu laia äärealaga turg. Vaatajad ja kuulajad ei esita seal meediasisule spetsiifilisi nõudmisi ega eelda midagi unikaalset, ent nende olemasolu teadvustamine on oluline.

RAHVUSRINGHÄÄLINGU ASEND MEEDIATURUL

Nii nagu kõikjal maailmas, on ka Eesti ringhäälingu arengu märksõnaks auditooriumi killustumine ning sisupakkujate arvu kasv. Aasta aastalt suureneb re-transleeritud välismaiste, eestikeelse tõlkega telekanalite arv. Suureneb ka venekeelsele auditooriumile pakutavate programmide arv. Valikuvõimaluste avardamise tulemusel on venekeelse vaatajaskonna seas domineerinud PBK kaotanud ligi poole oma senisest vaadatavusest. Hoolimata lisandunud sotsiaalsetest kanalitest on ka eestikeelsete erakanalite vaadatavus langenud.

ERR on ainus Eesti meediaorganisatsioon, kes on suutnud viiel järjestikusel aastal suurendada oma telekanalite vaadatavust (Joonis 1). Selle peamine põhjus peitub mitmekülgses kõrge kvaliteediga originaaltoodangus ning seeläbi saavutatud kõrges usaldusväärsuses (79%) elanikkonna seas.

Telekanalite osakaal vaatamisajast 2007-2012 (protsentides)

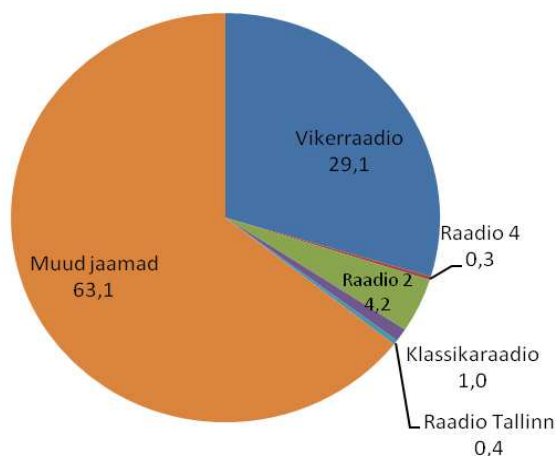
Joonis 1. Telekanalite osakaal vaatamisajast 2007 – 2012 (TNS Emor).

Rahvusringhäälingu reaalsete kontaktide arvu ja vaadatavuse leidmiseks on vaja teada, et täna kasutatav meediauuringute meetodika ei võimalda mõõta telepildi otse- ja järelvaatamist kõigil tehnoloogilistel platvormidel. ERR-i interneti keskkonna statistika analüüs näitab, et saadete tegelik vaadatavus on ligi 10% suurem, kui uuringufirmade *people meter*-põhine mõõtmine seda näitab. Uute tehnoloogiate ja keskkondade kasutamine on eriti laialt levinud noorema ja keskealise elanikkonna

(<50 a.) seas. Nii näiteks on saatel “Ringvaade” vanusegrupis 15-25 sotsiaalmeedia keskkonnas nädalas enam kui 50 tuhat kontakti ja seda on rohkem kui sama sihtgrupiga kontakte teleri vahendusel.

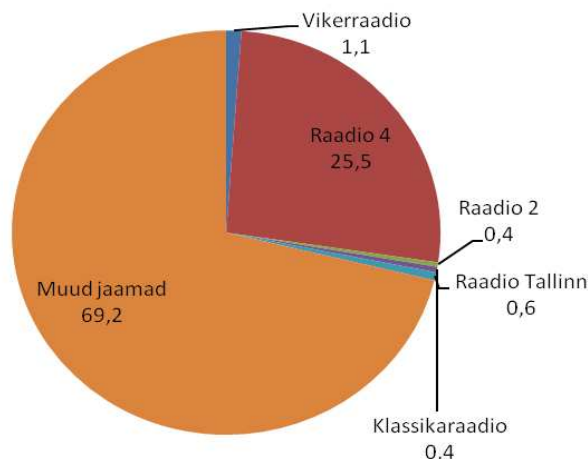
Meedia tarbimise “aja nihe” ja tehnilise keskkonna muutus omavad järjest suuremat tähtsust kõigi programmide ja saadete jaoks. Nagu televisioonis, nii ka raadios. Nädalas (järel)kuulatakse üle interneti erinevaid raadiosaateid kümneid tuhandeid kordi². Sellest tulenevalt tuleb tunnistada, et ka raadiote kuulatavuse mõõtmine päevikuuringu meetodil ei kirjelda tegelikkust päris korrektselt. Eriti oluline on seda fakti arvesse võtta päevikuuringus esitatud kommerts- ja avalik- ja avaõiguslike raadioprogrammide võrdluse puhul. Eraraadiotel (välja arvatud Kuku) puuduvad reeglina järelkuulatavad saated, ERR saadetest on aga valdav enamus internetis järelkuulatavad. Seega on joonistel 2 ja 3 esitatud ERR-i raadioprogrammide kuulamisaja osakaal tegelikkuses suurem.

Raadioprogrammide kuulamisaja jaotumine eestikeelse auditooriumi hulgas 2012. aastal

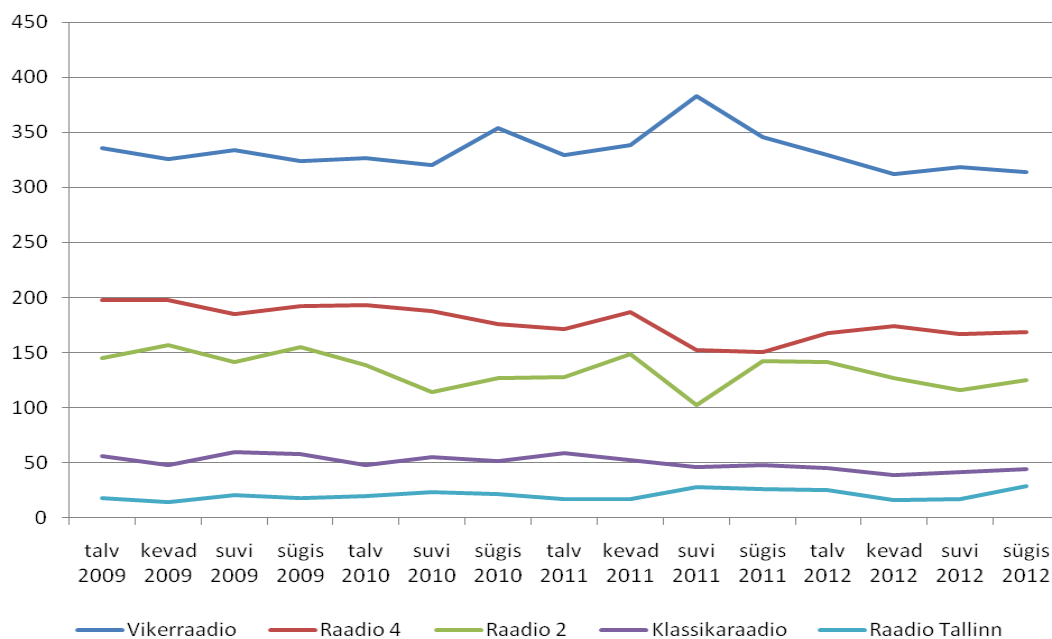
Joonis 2. Raadioprogrammide kuulamisaja jaotumine eestikeelse auditooriumi hulgas (%)

Raadioprogrammide kuulamisaja jaotumine venekeelse auditooriumi hulgas 2012. aastal

Joonis 3. Raadioprogrammide kuulamisaja jaotumine venekeelse auditooriumi hulgas (%). Arvestatud on 2012. aasta I-III kvartali uuringu tulemusi (AQH Share).

² Nt. Vikerraadios 26.10.2012 eetris olnud peaministri intervjuud kuulati samal nädalavahetusel internetis enam kui 5000 korda.

Joonis 4. ERRi raadioprogrammide kuulatavus 2009 – 2012 (arvestatud on kuulajate arvu tuhandetes).

Rahvusringhäälingu kogu mõju ja tegevuse ulatuse määramisel ning mõistmisel omab järjest olulisemat rolli ERR-i programmide ja saadete vaatamine/kuulamine internetis. Ühtse, kõiki ERR-i meediatooteid koondava internetikeskkonna ning erinevate (mobiili/tahvelarvutite jms) rakenduste arendamine on üks lähiaastate olulisemaid väljakutseid. Täna on keskkonnal www.err.ee koos oma alamlehtedega ligi veerand miljonit kontakti nädalas, sellele lisanduvad veel kümnete saadete Facebooki lehtede kümned tuhanded külastajad ning ERR-i mobiilirakenduste kasutuse kasv. Innovaatilisus sisu loomisel ja selle pakkumisel on iga meediaorganisatsiooni jaoks eluliselt oluline. Nii ka rahvusringhäälingu jaoks.

RAHVUSRINGHÄÄLINGU PROGRAMMID JA MUUD VÄLJUNDID

Rahvusringhäälingu looming on valdavalt ja traditsiooniliselt jaotunud programmidesse. Mõiste programm nagu ka mõiste saade on tänapäevases meediamaailmas teisenemas. Algusaastatel määras püsitunnustega kava ja saadete kindel järjestus ringhäälingu olemuse, programmi kavandati saadete voona. Täna võib meediatarbija ise valida aja ja koha meediateksti (kirjas, helis või pildis) kasutamiseks. Rahvusringhäälingu tegevuse iseloomustamiseks võimaldab programmi mõiste siiski paremini sõnastada loomingulisi eesmärke, osutada sihtgruppidele ja meediatarbimisharjumuste erisustele.

ERR-i võrdselt olulisteks ja üksteist toetavateks ning täiendavateks väljunditeks on raadio, televisioon ja internet.

Teleprogrammid

ETV on eestikeelne üldhuviprogramm, mida eristab teistest Eesti teleprogrammidest suur eestikeelsete originaalsaadete maht ning programmi informatiivne, hariv ja sotsiaalne suunitlus. ETV programmi eesmärk on vahendada Eesti avalikkuse ja riigi jaoks olulisi ja mõjukaid sündmusi, olla ühiskonnale oluliste arutelude keskpunkt ja algataja, kaasates erinevaid huvigruppe ja kodanikeühendusi.

Uudistesaadet põhinevad mitmekesistele allikatele ja laiale välispoliitilisele haardele. ETV köidab vaatajaid ajakirjanduslike igapäevaformaasidega, esitades kõrgendatud nõuded saadete sisule. ETV peab oluliseks erinevate põlvkondade ja kogukondade vahelise sidususe loomist, ajaloosündmuste ja kultuuriloo talletamist. ETV panustab kodumaise kvaliteetse teledraama žanri arengusse.

Oma mõju hoidmiseks ja suurendamiseks ühiskonnas peab ETV kontaktide arv olema vähemalt 700 tuhat vaatajat nädalas ning programmi osakaal vaatamisajast 15 protsenti.

ETV2 on laiema kultuurihuviga auditooriumile loodud teleprogramm, mida rikastavad valitud sihtgruppidele (lapsed, noored, sügavama kultuurihuviga vaatajad, spordisõbrad, venekeelsed vaatajad) suunatud saated. ETV2 eesmärk on pakkuda kunstilisi elamusi, anda vaatajatele võimalus rikastada oma maailmapilti - harida ja ammutada inspiratsiooni. ETV2 tegeleb iga programmivööndi ja vaatajagrupiga eraldi.

Lastevöönd on mõeldud 4-12-aastastele, pakkudes programmi, mis õpetab positiivseid väärtusi, kaasab tegelema loominguliste valdkondadega ning hoiab eestikeelse lastedraama jätkusuutlikku arengut. Venekeelsete saadete vööndi moodustavad venekeelsed uudised. Lisaks venekeelsed draamasarjad, mängufilmid, dokumentaalsarjad, mis avavad vene kultuurielu ja ajaloolist tausta.

ETV2 ei ole aastaks 2014 veel täiemahuline programm. Sõltuvalt rahastusest programmi maht kasvab. Tegemist ootavad saated, mis pakuvad huvi nii kaunitest kunstidest kui ka pärimuskultuurist huvitatud vaatajatele.

ETV2 aktiivse programmi maht on aasta-aastalt kasvanud ja alates 2013. aastast on see 5400 tundi aastas. ETV2 taotletav kontaktide arv on 450 tuhat vaatajat nädalas ja osakaal vaatamisajast 3 protsenti.

Raadioprogrammid

Vikerraadio on laiale auditooriumile suunatud üldhuviprogramm, mis liidab ühiskonda. Saatekavas leidub sobivat erinevate huvide, vajaduste ja maailmanägemisega kodanikele üle Eesti. Vikerraadio ühendab Eesti raadiokultuuri parimaid traditsioone uute ideede ja asjakohaste tehniliste lahendustega. Programmis on rõhk sõnalistel saadatel (75% päevasest mahust), mis põhinevad uudistel ja nende analüüsil. Ulatuslik kaasautorite võrk Eestis, Euroopas ja mujal võimaldab sündmustele ja protsessidele lisada operatiivseid kommentaare ning aitab kiirelt reageerida kriisiolukordades. Demokraatia toimimiseks vajalikku diskussiooni toetavad mitmekesised arutelusaated. Kultuurisaadetes kuuleb nii aktuaalset teavet kui ka süvaanalüüsi eelkõige Eesti rahvuskultuuri, aga ka maailmakultuuri olulistest suundumustest.

Vikerraadio eesmärk on senise auditooriumi kõrval ka uute kuulajapõlvkondade huvi äratamine. Vikerraadio pöörab tähelepanu eri eagruppidele, alates harivaist ja osalust pakkuvatest lastesaadetest kuni eakate probleeme käsitlevate saadeten. Saateid tehakse ka murdekeeltes. Vikerraadio muusikavaliku moodustab suurelt osalt hinnatud eestikeelne muusika koos maailma kergemuusika paremikuga. Vikerraadio oodatav kuulajate arv on 320 tuhat inimest nädalas ja osakaal 30 protsenti kõigist raadioprogrammidest.

Raadio 2 on suunatud avatud, muutumismeelsetele ja aktiivsetele inimestele. Raadio 2s kõlab vaheldusrikas ja eluterveid hoiakuid propageeriv üldhuviprogramm. Raadio 2s kuuleb sobivas vahekorras sõnasaateid ja muusikat (vastavalt 40 ja 60 protsenti). Sõnasaadete puhul on oluline keskmisest aktiivsemale ühiskonnagrupile oluliste teemade käsitlemine lihtsas vormis, millest lähtub ka saatekülaliste valik. Määrav osa on andekate ja aktiivsete noorte tegevuse kajastamine ja selle arengule kaasa aitamine.

Raadio 2 roll on olla Eesti värske popmuusika edendaja, pakkudes muusikavalikus kõige uuemat muusikat. Lisaks eesti muusika arengule saab Raadio 2 aidata kaasa oluliste ühiskonnateemade arengule ja lahendamisele. Selleks arendatakse hommiku- ja päevaprogrammi jutusaateid eesmärgiga tõsta saadete uudisväärtust ja lisada päevapoliitilisi teemasid, samuti tegeleda sotsiaalselt tundlike teemade ning kampaaniatega kasvatamaks raadiojaama rolli aktiivsete noorte ja kolmanda sektori institutsioonide sõnumitoojana. Raadio 2 taotletav eesmärk on 100 tuhat kuulajat nädalas.

Klassikaraadio on muusika- ja kultuuriprogramm igas vanuses kuulajale. Klassikaraadio edastab laias valikus väärtmuusikat, kultuuriinfot, uudiseid ja mitmesuguseid kultuurisaateid. Oluline koht on püsiväärtusi kajastavatel saadatel, samuti kultuuriteemalistel diskussioonidel ja eksperimentaalsetel projektidel. Sõna ja muusika vahekord Klassikaraadios on vastavalt 30 ja 70 protsenti.

Eriline koht programmis on elava muusika vahendamisel, sh otseülekannetel kontserdisaalidest ning Klassikaraadio stuudiokontsertide seerialtel. Klassikaraadiol on Eesti muusikaelus tähtis koht kajastaja, jäädvustaja ja arendajana, lisaks on Klassikaraadio oluline partner Eesti muusikutele ja muusikaorganisatsioonidele. Tänu koostööle EBU-ga vahendatakse muusikasündmusi kogu maailmast ning esitletakse siinset muusikat rahvusvahelisel areenil. Klassikaraadio eesmärk on jõuda keskmiselt 50 tuhande kuulajani nädalas.

Raadio 4 on peamiselt venekeelne üldhuviprogramm, mille ülesanne on võimalikult mitmekesise raadioprogrammi pakkumine vene keelt kõnelevatele inimestele, aitamaks neil paremini sulanduda Eesti ühiskonda. Võimaluste piires on saateid ka muude Eestis elavate rahvusgruppide keeltes.

Raadio 4 analüüsivad saated annavad võimaluse mõista Eestis toimuvat, pakuvad nõuandeid erinevatelt spetsialistidelt ning vahendavad arvamusiidrite hinnanguid. Saadetes antakse kuulajatele võimalus esitada oma seisukohti. Väga oluline koht Raadio 4 programmis on haridusest ja selle omandamisest kõnelevatel saadatel. Sõnalised saated moodustavad programmi päevasest mahust 70 ja muusikasaated 30 protsenti. Raadio 4 eesmärk on hoida kuulajaskonda kuni 150 tuhande inimeseni nädalas.

Raadio Tallinn on regionaalprogramm pealinnas ja selle lähiümbruses, mis edastab kvaliteetset levimuusikat ning rahvusringhäälingu ja teiste Euroopa avalik-õiguslike ringhäälingute toodetud uudiseid inglise, prantsuse ja muudes Euroopa keeltes. Raadio Tallinn pakub segamatut muusikavoogu neile, kes soovivad oma argitegevuse saateks hästi valitud mitmekesist muusikat. Internetis saab Raadio Tallinna kuulata kõikjal Eestis. Tagasihoidlike kuludega tehtava alternatiivprogrammi saatja on varunduslahendus teistele ERR-i raadioprogrammidele Tallinna kesklinnas. Raadio Tallinnal on keskmiselt 22 tuhat kuulajat nädalas.

Internetiväljundid

Rahvusringhäälingu internetiväljunditeks on arvutites kasutamiseks mõeldud veebikeskkond ning mobiiltelefonide ja tahvelarvutite rakendused.

Keskportaal www.err.ee koondab kõigi programmide ja teemaportalide värskeima sisu. Veebilinkide kaudu pääseb külastaja sealt kõigi rahvusringhäälingu programmide kodulehekülgedele. Viimaseid lõimitakse omavahel, lisades sisulaiendeid ja lisainformatsiooni. Keskportaalis on avaldatud ka ERR-i kohta käiv ametlik informatsioon, nagu üldinfo, struktuur ja kontaktid, tooted ja teenused. Programmide otsejälgimist võimaldab portaal otse.err.ee, mis pakub võimaluse veebi vahendusel jälgida kõiki rahvusringhäälingu saateid nii otse kui ka mõnetunnise järelvaatamise võimalusega.

ERR-i programmide otseülekannete ja arhiivimaterjalide ning uudistoodangu edastamiseks mobiililevis on avatud keskkond m.err.ee ning rakendused suurematele mobiiliplatvormidele.

Igal tele- ja raadioprogrammil on kodulehekül, millel on ka lingid järelkuulatavatele saadetele (vähemalt 30 päeva pärast esmaesitust). Taskuhäälingu võimalust pakuvad kodulehe kaudu Vikerraadio, Raadio 2, Klassikaraadio ja Raadio 4.

Uudisteportaalid vahendavad uudiseid eesti (uudised.err.ee), vene (rus.err.ee) ja inglise keeles (news.err.ee). Uudistele lisaks edastatakse kommentaare, arvamusi, otseülekandeid aktuaalsetest sündmustest, samuti heli- ja videolõike. news.err.ee on ainus Eestis toimuvat kajastav inglisekeelne tasuta uudisvoog. Venekeelne uudisteportaal vahendab uudiseid ja praktilist teavet ning töötleb sobivasse vormi ERR-i teistes toimetustes loodavat venekeelset materjali.

Teemaportaalid pakuvad algupärast materjali erinevates valdkondades ning koondavad ERR-i programmidest pärineva info. Portaal sport.err.ee vahendab sporditeavet ja kommentaare, ilm.err.ee koondab meteoroloogilisi ülevaateid ning asjatundjate ilmakommentaare. ETV haridussaadete toimetuse ja Vikerraadio ühistööna toimiv teadusuudiste portaal teadus.err.ee annab teavet teadusküsimustes, olulistest isoonidest teaduses ning analüüsib päevakajalisi sündmusi teaduse vaatevinklist. Rahvusringhäälingul on ka lasteportaal meieoma.err.ee, kus lapsed leiavad teavet ja mängu.

Sündmusportaalid pakuvad taustateadmisi olulistele sündmustele. Valimiste eel koondab portaal valimised.err.ee kõigi kandidaatide valimisprogrammid, vahendab asjatundjate kommentaare, valimisstatistikat ning selgitab valimiste seadusandlikku tausta. Populaarsust koguva laulukonkursi "Eesti laul" tarbeks on loodud portaal eestilaul.err.ee.

Arhiiviportaal arhiiv.err.ee võimaldab kuulata ja vaadata ERR-i ja tema eelkäijate ETV ja ERI arhiivisaateid. 2013. aastal lisandus võimalus kasutada arhiiviportaali kaudu ERR-i fotopanka. 2014. aastaks varustatakse portaalil telesaated subtiitritega, et suurendada veelgi ligipääsu meie materjalidele.

TNS Emori andmetel oli ERR-i portaalide lugejaskond 2012. aasta lõpul enam kui 250 tuhat unikaalset kasutajat nädalas. Portaalide eesmärgiks on mõju kasvatamine ehk senisest suurem tsiteeritavus teistes ajakirjandusväljaannetes, samuti kontaktide arvu tõus 400 tuhande kasutajani nädalas.

Muud meediatooted

Rahvusringhääling vahendab oma arhiivides leiduvaid materjale tulundusliku kui ka mittetulundusliku kasutamise eesmärgil litsentsilepingute alusel. Rahvusringhäälingu müügiosakond tiražeerib ja levitab suurt nõudlust omavate arhiivimaterjalide DVD ja CD plaate, samuti Eesti kultuurielus toimunud oluliste sündmuste (nt laulu- ja tantsupeod) DVD-sid.

Koostöös ERR arhiividega käivitatakse süsteem, millega on klientidel võimalus läbi arhiiviportaal arhiiv.err.ee ise materjale alla laadida nii isiklikuks kui ka kommertskasutuseks.

Avalik-õigusliku organisatsiooni muuseumi eesmärk on pakkuda küllastajatele elamust ja emotsiooni. Muuseumi ekspositsioon mitte lihtsalt ei näita staatilisi tehnilisi objekte, vaid jutustab lugusid, aitab luua tulevikueesmärke järgmistele põlvedele. Et ajalugu vääriliselt meenutada ja vaatajatega jagada, teeb muuseum koostööd kõikide ERRi programmidega, teiste muuseumide, koolide ning raamatukogudega. Koostatud rändnäitustega loome kontakte ja aitame programmide tutvustamisele kaasa. Loodava ERR muuseumi veebisaidi muuseum.err.ee eesmärk on säilitada ja tutvustada inimestele televisiooni ajalugu ning tele- ja raadiospetsiifilisi teemasid laiemalt, populariseerida valdkonda ning pakkuda meie arhiivides sisalduvale materjalile multimeedia väljendusvahenditega teostatud teemakäsitlusi, näha käsitletavat ajajärku sügavuti ja pildiliselt.

RAHVUSRINGHÄÄLINGU VISIOON, MISSIOON JA VÄÄRTUSED

Visioon

Rahvusringhääling on usaldusväärseim ja sotsiaal-kultuuriliselt mõjukaim meediaorganisatsioon Eestis.

Rahvusringhääling kajastab ja loob mitmekesist sisu, mis peegeldab Eesti identiteeti, kannab ühiskondlikke väärtusi, teadvustab ja lõimib ühiskonda. Avalik-õigusliku meediana on rahvusringhääling Eesti kultuuri ja kodanikuühiskonna toetaja, arendaja ning teiste samal eesmärgil tegutsevate organisatsioonide tõhus partner. Rahvusringhääling on poliitiliselt ja majanduslikult sõltumatu ning kestlik meediaorganisatsioon, meisterlik kõigis oma tegevustes. Rahvusringhääling on avatud nüüdiskultuurile ning uuele tehnoloogiale. Ajaloo ja kultuuri talletajana on rahvusringhääling Eesti kultuuri digitaalne varamu.

Missioon

Rahvusringhääling arendab ja hoiab Eestit.

Rahvusringhääling loob erinevates meediakanalites toimiva teabevõrgustiku Eestiga seotud inimeste vahel, toetab oma loomingus euroopalikke väärtusi ja avardab Eesti inimeste maailmapilti. ERR harib avalikus mõtteruumis osalejaid, kaasab inimesi, innustab vaba arutelu, edendab loomingulisust ja tegusust, ühendab kogukondi ja põlvkondi, kasvatab sallivust ja üksteisemõistmist, väärtustab perekonda ning kaitseb eetilisi põhiväärtusi. Nõnda hoiab ja edendab rahvusringhääling Eesti riigi, rahva, keele ja kultuuri järjepidevust ajas ning ruumis.

Väärtused

Nagu Eestis nii ka laiemalt Euroopas on digiajastu, uue meedia areng, eraõiguslike meediaorganisatsioonide surve ja majanduskriis muutnud avalik-õiguslike ringhäälingute tegevuskeskkonna keerukamaks. Samas pole välised tegurid muutnud rahvusringhäälingu sotsiaal-kultuurilisi väärtusi, pigem vastupidi – keerulistes oludes avaneb senisest ilmekamalt nende sisu.

Rahvusringhäälingu olulisimad väärtused on:

- usaldusväärsus (ka objektiivsus ja tasakaalustatus);
- sõltumatus;
- professionaalsus;
- avatus (ka läbipaistvus);
- otsingulisus (ka loomingulisus);
- tõhusus

Usaldusväärsus

Usaldusväärsus on demokraatlikus ühiskonnas avalik-õigusliku organisatsiooni oluline väärtus. Rahvusringhäälingu visioon on olla kõige usaldusväärsem meediaorganisatsioon Eestis. Rahvusringhäälingu seaduses sõnastatud eesmärgid on täidetavad vaid juhul, kui rahvusringhäälingut usaldatakse. Usaldusväärsete ajakirjanduslike otsustuste tegemine eeldab objektiivsust, erapooletust ja tasakaalustatust. Objektiivses käsitluses arvestatakse kõiki olulisi teemaga seotud üksikasju ja vaatekohti ning kedagi ega midagi ei seata eelisseisundisse. Tasakaalustatus tähendab, et käsitletava teemaga seotud olulistele osapooltele antakse võimalus oma seisukohti avaldada.

Sõltumatus

Sõltumatus tähendab, et rahvusringhäälingu töötajad peavad oma tegevuses vältima kõike, mis võib tekitada õigustatud kahtluse töötaja või avalik-õigusliku institutsiooni erapooletuses või ärgitada mõtet, et töötaja või ringhääling on allutatud mõne huvigrupi survele. Surve võib olla ideoloogiline, poliitiline, majanduslik või kultuuriline. Sõltumatuse põhimõte eeldab, et hoolimata programmi rahastajast (riigieelarve, teised institutsioonid) peab rahvusringhääling säilitama ajakirjandusliku sõltumatuse, loomingu- ja otsustamisvabaduse oma meediasisu kavandamisel.

Avatus

Avatus tähendab koostöövalmidust ja valmisolekut tegutseda läbipaistvalt. Avatus eeldab, et rahvusringhääling arvestab konstruktiivse kriitikaga ning peab oluliseks võimet oma loomingut kriitiliselt käsitleda. Saateid ja programme analüüsitakse erinevates loomingulistes nõukogudes, ka rahvusringhäälingu ühiskondlikus nõukojas, mis ühendab erinevate valdkondade arvamusi. Rahvusringhääling kasutab saadete hindamisel eksperte, samuti vabatahtlikke kuulajaid-vaatajaid, kes osalevad saadete kvaliteeti puudutavates küsitlustes. Avatusest kõneleb ka see, kui rahvusringhääling on valmis avalikult tunnistama vigu, mis on tekkinud ajakirjandusliku, loomingulise või organisatsioonilise tegevuse käigus.

Professionaalsus

Professionaalsus avalik-õiguslikus meedias põhineb teadmistel, oskustel ja kogemustel. Igapäevases praktikas tähendab see kõigile arusaadavaid ja ühetaolisi meediaorganisatsiooni tegevusega seonduvaid nõudeid. Seda nii sisu kavandamisel, ideede otsimisel, nende arendamisel, nii saadete tootmisel kui ka nende vahendamisel. Seega hõlmab professionaalsus asjakohaseid nõudeid sisulisele ja tehnilisele kvaliteedile. Töötaja tasandil on professionaalsus kogum inimese haridusest, omandatud ja pidevalt juurde õpitavatest oskustest, enesekriitilisusest ja eetilisusest.

Otsingulisus

Otsingulisus eeldab arenemisvalmidust, meediamaastikul toimuvate muutuste tajumist ning neile muutustele vastavat kiiret reageerimist. Rahvusringhäälingu struktuur peab toetama organisatsiooni muutumisvõimet. Rahvusringhääling rakendab oma töös uusimaid tehnoloogiaid, sisulahendusi ja vormivõtteid. Sisu ja vormi uuendused eeldavad tihedat koostööd loominguliste töötajate, juhtkonna ning tehniliste teenistuste vahel.

Tõhusus

Tõhusus tähendab tegevuse pidevat parendamist, et hoida kokku kulusid ja vabastada ressursse uute ja huvitavate saadete tegemiseks, teenuse kvaliteedi tõstmiseks ja lisaväärtuse loomiseks. Tõhusalt tegutseb inimene, kes mõtleb pidevalt oma töötulemuste parandamisele ning organisatsioon, kes pidevalt hoolitseb oma põhi- ja tugiprotsesside täiustamise eest. Rahvusringhääling muutub organisatsioonina senisest tõhusamaks end arendades ja eelarvet mõistlikult planeerides.

EESTI RAHVUSRINGHÄÄLINGU STRATEEGILISED EESMÄRGID

Strateegilised eesmärgid täiendavad ja täpsustavad neid ülesandeid ning eesmärke, mille täitmiseks Eesti Rahvusringhääling on loodud – need, mille määratleb kõige üldisemalt rahvusringhäälingu seadus.

Strateegiliste eesmärkide seadmine võimaldab mingis lühemas ajavahemikus (arengukavas käsitletaval perioodil) tõsta fookusesse kõige enam tähelepanu ja ressursi nõudvad teemad, neid kirjeldada ja nende abil põhjendada igapäevaseid tegevusi ning valikuid.

Strateegilised eesmärgid annavad võimaluse täiendada ja laiendada seaduses sõnastatud eemärke ning ülesandeid. Meedia on üks kiiremini arenevaid elualasid ja paratamatult muutuvad meediaettevõtete ees seisvad ülesanded kordi kiiremini kui areneb valdkonna seadusloome. Lähtudes küll seadusega ette antud raamidest ja pidades silmas mitte üksnes hetkelisi eluhoiakuide vaid ka püsiväärtusi, täpsustavad strateegilised eesmärgid muutunud oludest tingitud tegevusi.

Kvaliteetne sisu kõigis ERRi väljundites

Ajakirjanduslik tegevus on rahvusringhäälingu kui loomingulise organisatsiooni jaoks võtmetähtsusega. Ajakirjandus annab avalikkusele võimaluse paremini tajuda ümbritsevat tegelikkust, hinnata ühiskonnas tekkivaid riske ja võimalusi, mõtestada toimuvat. Ajakirjanduslik tegevus on protsess, mis algab hoolikalt kaalutud loomingulistest valikutest ja analüüsist, hõlmates tõhusat tegutsemist erinevate infoallikate ning sündmuste vahendamisel ja tõlgendamisel.

Üks rahvusringhäälingu tähtsamaid rolle on uudiste sõltumatu, operatiivne ja mitmekülgne vahendamine. Oluline on ka rahvusliku infovälja kaitse nii väliste inforünnakute kui ka sisemise ühekülguse ja pealiskaudsuse eest. Ajakirjandusliku organisatsioonina sünteesib rahvusringhääling erinevatest allikatest lähtuvat teavet ning erinevaid arvamusi, luues uusi mõttekäike ja käsitlusi. Rahvusringhääling ei ole üksnes passiivne vahendaja vaid loob infole ajakirjanduslikku lisaväärtust.

Rahvusringhäälingu loomingulisteks keskuseks on sisutoimetused – kompetentsikeskused, kus luuakse sihtrühmadele eritüübilist meediasisu. Toimetuste eesmärk on arendada teadmisi, oskusi ja tööviise, et luua teemavaldkonniti uutset, sihtrühmadele huvitavat ja väljundispetsiifikat arvestavat sisu nii traditsioonilises (televisiooni ja raadio) kui ka uues meedias.

Rahvusringhääling kannab kaasvastutust Eesti audiovisuaalkultuuri arengu eest. Areng peab põhinema saadete kvaliteedi eel- ja järelanalüüsil, millesse kaasatakse valdkonna parimaid tegijaid. Eri toimetuste vahel toimib koostöövõrgustik, mis lubab programme, saateid ja uue meedia tooteid sidustada, vastastikku täiendada, toetada ja sõnumit võimendada. Toimetused tegelevad eneserefleksiooni ja enesearendamisega. Toimetused teevad koostööd ka kodumaiste ja rahvusvaheliste kompetentsikeskustega (ülikoolid, erialaliidud jms). Nii toimetused kui rahvusringhäälingu koolitussüsteem, uuringukeskus ja ajakirjanduseetika nõunik tegutsevad ajakirjandusliku, eetilise ja kunstilise taseme tõstmise nimel. Senisest enam pööratakse tähelepanu saatejuhtide koolitamisele kaasaegses väitluskultuuris.

Sisu keskmeks on autorite loominguga ja kultuuri edendamine

Rahvusringhääling kujundab igapäevase tegevusega sotsiaalset ja kultuurilist keskkonda. Seda võib kujutleda teatud väljana, millest rahvas saab omandada teadmisi. Rahvusringhäälingus etendatakse lugusid, mis on rahvale olulised ja huvitavad. Need võivad pärineda minevikust, olevikust või vaadata tulevikku, olla kunstilised või tõsielul põhinevad. Rahvusringhääling kujundab välja keskkonna, kus mistahes kunstivaldkonna loomingulised saavutused saavad tuntuks, kus idaneb ühistunne rahvale oluliste sündmuste eel, ajal ja järel. Rahvusringhääling on kujunenud tähtsaks areeniks eesti keelele, kuid annab võimaluse näha ka teisi kultuure.

Rahvusringhääling on avatud Eesti sõltumatutele tootjatele, ergutades nõnda nende loometegevust ja hoolitsedes ühtlasi, et edeneks ka konkurents, et võistleksid originaalsed kunstilised ideed. Rahvusringhääling arendab neid loometööstuse valdkondi, mida väikesel turul on raske edendada. Erinevalt rahvusvahelistest meediaettevõtetest ergutab rahvusringhääling loomingut, millel on tähendus just kohalikus kultuurikontekstis. ERR aitab rahval ning ka eri kogukondadel otsida oma juuri.

Rahvusringhääling arendab loomingut, mis aitab lõimida Eesti eri põlvkondi ja eri taustaga inimesi ning kasvatada sallivust ühiskonnas. Sealjuures arvestades, et kaasaegse tehnoloogia rakendamisel ei

ole inimene pelgalt passiivne tarbija – tal on võimalus kritiseerida ja väljendada poolehoidu, osaleda ise audiovisuaalse sisu loomisprotsessis. Nõnda tuleb auditooriumi all silmas pidada osalejate kogumit ja kasutada ära kodanikuühiskonnaga seotud võimalusi. Osalus pole enam üheselt seotud ei ruumi ega ajaga.

Usaldusväärne ja kättesaadav ajast, kohast ja seadmest sõltumatult

„Me mõistame, et meie suhetes auditooriumiga on kõige aluseks usaldus. Usaldus tuleb välja teenida igal viimasel kui päeval.” (EBU põhiväärtuste deklaratsioon)

Rahvusringhäälingu töö kõige tähtsam mõõt on mõju ühiskonnas, selle aluseks on usaldusväärsus ja omaksvõtt. ERRi asutamise hetkest on organisatsiooni usaldus Eesti avalikkuse silmis pidevalt kasvanud, 2012. aasta lõpus usaldas ERR-i 79 protsenti elanikkonnast. Ainult kõrget usaldusväärst omades on võimalik täita Rahvusringhäälingu eesmärgid.

Rahvusringhäälingu tegevuse eesmärkide saavutamiseks on vaja mõista järjest kasvava meediasisu pakkumise tagajärjel tekkiva auditooriumi killustumise ning auditooriumi võrdse hõlmamise vajaduse paradoksaalsust. Ainus lahendus on kõita kõrgekvaliteedilise ja usaldusväärse sisuga maksimaalselt paljude sihtrühmade tähelepanu, kaasata võimalikult paljusid osapooli sisu loomisse (sh ka avatud diskussioonidesse) ning olla alati kõikjal kohal. Seda viimast nii sisu loome kui sisu tarbimise võimaluste mõttes.

Kirjeldatud protsesside valguses on oluline, et ERR-i loodud sisu peab olema tasuta kättesaadav ajast ja kohast sõltumata ning ülikiirelt arenevad tehnoloogilised võimalused ei tohi piirata inimeste juurdepääsu informatsioonile ja avalik-õiguslikele meediatoodetele. Ainult selliselt toimides on võimalik jätkuvalt vaba, mitmekülgse, tasakaalustatud ajakirjanduse abil arendada demokraatiat ja rahvuslikku eneseteadvust ning aktiivselt avalikkust kujundades ühendada ühiskonnas esindatud erinevaid huvigruppe, lähendada väärtusi, suurendada inimestevahelist sallivust ning seeläbi ühiskonna sotsiaalset kapitali.

Tõhus ja jätkusuutlik tegevus kõige asjakohasemate vahenditega

Rahvusringhäälingu strateegilised eesmärgid on seotud vastutusega avalikkuse ees. See tähendab eelkõige eesmärgipärast rahakasutust ehk põhimõtet, et avalikkuselt saadava ressursi arvelt saavutatakse võimalikult hea loominguiline tulemus (nn value for money printsiip), mis rahuldaks võimalikult paljude meediatarbijate ootusi. Kasutades küll piiratud ressursse, tuleb rahuldada ka auditooriumi erinevate segmentide üleseid ja neid ühendavaid ootusi, kui need ei leia vastet muust meediast. Neid ootusi tähistavateks märksõnadeks on: kõrgel kunstilisel tasemel filmilooming, rahvusvaheline muusikaelu, vaimukas ja ajakohane meelelahutus ning rahvusvahelised spordivõistlused.

Rahvusringhäälingu kuludest moodustavad üle poole töötasud (koosseisulised ja mittekoosseisulised). Palgapoliitika siht on motiveerida ERR-i eesmärkide nimel töötama oma valdkonna häid spetsialiste, arvestada tasustamisel iga töötaja panust ja professionaalseid oskusi, saavutada ühtlane palgatase ERR-i eri üksustes sarnast tööd tegevate töötajate vahel ning mitte kulutada eesmärkide saavutamiseks tööjõukuludena rohkem kui vajalik.

Loominguliste eesmärkide täitmise tagab võimalikult lihtne ja tõhus juhtimismudel, põhiprotsessidest lähtuv struktuur, mille keskmeks on sisutoimetused ning eesmärgipärane ja ladus töökorraldus. Tugiüksused peavad parimal moel toetama rahvusringhäälingu loometegevust.

SISULISED EESMÄRGID (tegevused strateegiliste eesmärkide saavutamiseks)

Infoväli ja demokraatia

Rahvusringhääling peab Eesti riigi ja rahva tuleviku huvides esmatähtsaks osalemist rahvusliku inforuumi igapäevases loomises, avardamises ja kaitsmises. Selleks rahvusringhääling:

- tagab uudistetoimetuse valmisoleku edastada ööpäevaringselt olulisi uudiseid;
- parandab järjekindlalt uudistesaadete taset, et nende kaudu jõuaks Eesti inimesteni kõige mitmekülgsem ja sisukam informatsioon kodumaal ning maailmas toimuvast;
- hoiab töös vähemalt kümme korrespondendipunkti üle Eesti, tuues seeläbi üleriigilisse eetrisse maksimaalselt rikka valiku uudiseid igast Eestimaa paigast;
- tegutseb aktiivselt rahvusvahelises uudistevahetuses;
- edastab järjepidevalt välisuudiseid Brüsselist, New Yorgist ja Moskvast;
- edastab eestikeelsete uudiste kõrval igapäevaselt vene- ja inglisekeelseid (ETV2, portaalid) ning viipekeelseid uudiseid.

Poliitikasaadete oluline eesmärk on olla ühiskondlike debattide algataja ja olla nende keskpunktis, kaasata aruteludesse erinevaid huvigruppe, kodanikeühenduste eestvedajaid ja arvamusiidreid. Kõigis programmides peetakse oluliseks kogukondi ühendavaid ja kogukonnatunnet suurendavaid saateid. Rahvusringhääling peab avaliku mõtteruumi arendamisel oluliseks uute, avalikkust kaasavate mediaformaaside loomist, kus arutletakse demokraatlike väärtuste, osalusdemokraatia, ja võimukandjate vastutuse üle ning milles edasi antav hariduslik sisu arendab kodanikuaktiivsust.

Majandusvaldkonna käsitlemisel pööratakse senisest enam tähelepanu Eesti majandust kujundavatele globaalsetele mõjuteguritele. Avalikkust tuleb teavitada maailma majanduses toimuvatest olulistest muutustest, mis mõjutavad Eesti ettevõtlust ja inimeste heaolu lähemas tulevikus. Samuti tuleb käsitleda teravaid globaalprobleeme, mis on seotud eluks vajalike ressursside nappusega ja edendada ühiskonnas keskkonnasäästlikku käitumist. Senisest enam pööratakse tähelepanu majanduse kajastamisele läbi ettevõtluse aspekti, samuti laiendatakse referentsriikide haaret.

Avaliku infovälja loomiseks ning tasakaalustamiseks tuleb vajalik, üldist huvi pakkuv ja kvaliteetne meediasisu teha kättesaadavaks kõigil üldlevinud tehnilistel platvormidel. Veelgi olulisem on raadio, televisiooni ja uudisteportaalide omavaheline koostöö ajakirjandusliku sisu loomisel, loodu riskasutus ning vastastikune ristturundus.

Laiema ühiskondliku mõju ja kõrgema tsiteeritavuse saavutamiseks ning portaalide külastatavuse suurendamiseks kasvatatakse ERR-i uudisteportaalide loodava originaalmaterjali mahtu. Rahvusringhäälingu portaalid tegutsevad selle nimel, et ERR-i meediatoodang oleks jagatud ja jälgitav regioonide kaupa ning loob tehnilised võimalused selleks, et mitmesugustel huvirühmadel (näiteks koolinoortel, kodanikeühendustel) tekiks võimalus oma uudiseid iseseisvalt läbi ERR-i veebikeskkonna teistega jagada.

Portaalide tegevus tugineb 2014. aastal kolmele eesmärgile – uudiste arendamine, platvormide lai ulatus ja originaalväärtusega meediatooted. Inglisekeelne ERR News on üks väheseid Eesti portaalid, mis pakub laiapõhjalist uudisvoogu välismaailmale ning seda järgnevatel aastatel ka tugevdatakse. Venekeelne uudisteväljund sõltub aga suuresti sellest, milliseks kujuneb venekeelsete saadete maht televisioonis ja raadios ning milline on riigi üldine lõimumispoliitika. Teemaatilistelt pakuvad portaalid täiendavalt eraldi keskkondades spordi- ja teadusuudiseid.

2014. aasta peamised inforuumi edendamise ning demokraatliku avalikkuse arendamisega seotud ülesanded:

- osalust võimaldavate saateformaaside arendamine ja reformimine, debatid erinevate huvigruppide vahel;
- ETV toodab vähemalt ühe päevakajalise või Eesti välispoliitilisi prioriteete käsitleva dokumentaalfilmi aastas;
- koostöös Vikerraadio ja ERR portaalidega töötatakse välja uus „Valimisstuudiot“ formaat (2015. aasta Riigikogu valimiste kajastamiseks);
- kajastatakse Euroopa Parlamendi valimisi (juuni);
- Vikerraadio programmi lisandub majandussaade, mis leiab väljundi ka uudisteportaalis;
- raadioprogrammides saab poliitikat ja ühiskonnaelu käsitlevate saadete puhul valdavaks ühistegevus ERR portaalidega;
- alustatakse mõjukamate rahvusvaheliste päevalehtede igapäevase ülevaatega raadiokanalite hommikuprogrammides;
- avardatakse võimalusi n-ö kodanikuajakirjanduse vallas (heli- ja videoteadete üleslaadimine portaalis);
- korraldatakse tehnilist väljaõpet ja koolitusi, et kasvaks uudisajakirjanike tehniline ja sisuline võimekus monteerida uudismaterjali olenemata asukohast- nõnda laiendatakse mobiilsete korrespondentide võrku;
- Raadio 2 toob saatekavasse regulaarsed ühiskondlik-poliitilised saated, et pakkuda inimestele alternatiivseid mõtteid ühiskonnast ja maailmast, kaasatakse kodanikuühiskonna eestvedajaid.
- Lisarahastuse korral tehakse ettevalmistusi korrespondendipunkti avamiseks Berliinis ja/või kaalutakse vabakutseliste korrespondentide kasutamist erinevates maailma punktides.

2015. aastal:

- Ühendatakse uudistetoimetuse uudisteportaalidega, luuakse ühtne uudisteruum (*newsroom*) uudistetoimetusele, kolitakse rahvusringhäälingu uudistemajja (Kreutzwaldi 14). Teleuudistele ehitatakse uus uudistestuudio;
- Raadio 2 käivitab oma uudistesaadet, kus leiavad kajastamist ka noortekultuuri ja popmuusikaga seotud uudised;
- Rahvusringhäälingu erinevad väljundid kajastavad Riigikogu valimisi, lisaväljundid ERR-i portaalides (märts);
- viiakse läbi ERR-i võrguportaalide ja teiste, spetsiaalselt internetikeskkonnale loodud toodete, analüüs ning vajadusel korrigeeritakse veebipõhise meedia strateegiat.

2016. aastal:

- kajastatakse Vabariigi Presidendi valimisi (august);
- hinnatakse ERR-i veebistrateegia toimimist.

2017. aastaks on ERR-i portaalid võrdväärised partnerid programmidele, luues iseseisvaid meediatooteid veebile kui kõige dünaamilisema ja sündmustele kõige kiiremini reageerivale meediale.

Kultuur ja meelelahutus

Rahvusringhääling on eesti keele ja kultuuri propageerija. Rahvusringhäälingu kaudu leiavad endale väljundi nii muusikud, kirjanikud, teatrinäitlejad ja lavastajad, filmitegijad, kunstnikud ja arhitektid. See on suurim lava, kus etendatakse igal nädalal vaatamängu eesti keeles ja eesti publikule.

Kultuurisaadete roll on avastada ja tutvustada kultuurivaldkonna talente ja kajastada uusi suundumusi Eesti kultuuris. Eesmärk on salvestada ja edastada olulisemaid Eesti kultuuri teoseid.

Viimane eeldab läbirääkimiste avamist autoreid esindavate organisatsioonidega, kes on seni piiranud teoste avalikku esitamist ringhäälingus.

Rahvusringhääling jälgib elavalt kultuuriprotsessi Eestis, loob erinevatele vaataja- ja kuulajarühmadele võimalusi tunnetada kultuuri järjepidevust, tajuda kultuuris uusi märke ja rikastada maailmapilti. Vikerraadio, Klassikaraadio ja ETV2 uurimuslikud ja arutlevad saated loovad võimaluse päevakajaliseks kultuuridebatiks, käsitlevad kaasaja kõrg- ja popkultuuri seoseid, vastandusi ning eri tõlgendusi kultuurinähtustest ja-loomajatest. ETV kultuurimagasinid „OP!“ ja „Mi“, Vikerraadio „Kultuurikaja“ ja Klassikaraadio „Delta“ võtavad kokku ja toovad põhjalikumalt rambivalgusse viimaste nädalate kultuurielu sündmused, „Aktuaalse kaamera“ kultuuriuudiseid vahendavad päevauudiseid.

Rahvusringhäälingu tele- ja raadioprogrammide kultuurisaadete maht on kasvanud igal aastal. Lisandunud on ETV-sse „Kirjandusministeerium“ sagedusega kord kuus ja ETV2-s iganädalane „Jüri Üdi klubi“ ning venekeelne „Batareja“. Lisaks arvukalt lühivorme alates ühest luuletusest ja lõpetades kaasaegsete kunstiteostega. Vikerraadios on kirjandussaadet „Loos on asju“ ja „Kohustuslik kirjandus“, luulesaade „Luuleroom“, muusikasaated „Beethoveni sõber“, „Rahvasteball“ ja „Õhtujazz“, teatrisaade „Teatrisse!“ ning Raadio Ööülikooli loengud. Raadio 2 eetris on kord nädalas luulesaade „Kuri karjas“.

Rahvusringhääling vahendab kõiki siinse kultuuri suursündmusi, ühendades vaatajaskonnaks rahva üle kogu Eesti. Rahvusringhääling on Eestis toimuvate esinduslike teatri-, muusika- ja filmifestivalide koostööpartner.

Rahvusringhäälingu programmides kasutatakse korrektset eesti keelt, rõhku pannakse kaunile keelele ja kirjanduslike tekstide rollile. Vikerraadios edastatakse regulaarselt saateid eesti keelest ja selle murretest. Venekeelses Raadio 4 programmis on eesti keele tunnid.

Meelelahutuse vallas püüab rahvusringhääling aimata vaatajate ootusi ja pakkuda uusi kodumaiseid saateformaate ning arendada televisiooni hommiku- ja varaõhtuste võõndite ajakirjanduslikku sisu. Samuti tuleb ERR-il kui ühiskonna peeglil hea seista satiiri- ja huumorisaadete arendamise eest. Süsteemselt otsitakse ja toetatakse uusi ideid ja tegijaid programmi värskendamiseks.

Rahvusringhääling vahendab rahvast liitvaid olulisi spordi suursündmusi ja taotleb nende ülekandeõigusi Eestis. Muutused auditooriumi ootustes ja huvi erinevate spordialade vastu, mis on seotud ka talentide esilekerkimisega, sunnivad tegema perioodiliselt muudatusi kajastatavate alade valikus. Rahvusringhäälingu sporditoimetuse on sõlminud järgmised lepingud rahvusvaheliste tiitlivõistluste kajastamiseks: 2014. a ja 2016. a olümpiamängud; 2014. - 2022. a jalgpalli MM-võistluste finaalturniir; 2014. a kergejõustiku EM-võistlused; 2014. - 2015. a Tour de France'i velotuur; iluuisutamise EM- ja MM-võistlused; 2015. - 2017. a kergejõustiku ja murdmaasuusatamise MM-võistlused. Eesti spordis on prioriteediks jalgpalli, korvpalli ja võrkpalli rahvuskoondiste mängud. Lisaks tippspordile vahendab ERR olulisemaid rahvaspordiüritusi ning toodab või tellib võimalusel võistlussarjade erisaateid. Erilist tähelepanu pööratakse liikumisharrastuse propageerimisele. Rahvusringhääling läheb kaasa sportlike eluviise õhutavate sotsiaalkampaaniatega.

2014. aasta peamised ülesanded Eesti kultuuri arendamisel ja vahendamisel:

- ETV-s lisandub senistele regulaarsetele kultuurisaadetele üks iganädalane teemapõhine kultuurisaade (teater, film, kunst);
- ETV2 eetrisse jõuab üks pärimuskultuuri ja murdekeeli tutvustav saatetsükkel (16-32 saadet);
- salvestatakse ning antakse ETV2-s eetrisse vähemalt 12 uut teatrilavastuse salvestust;
- koostöös rahvusoperiga „Estonia“ salvestatakse teatri repertuaari kaks väljapaistvamat lavateost;
- ETV-s suurendatakse kõrge kvaliteediga kontserdisalvestuste mahtu 10 kontserdini aastas;
- panustatakse teledraama žanri arengusse, tootes aastas ühe draamasarja;

- alustatakse Eesti Vabariik 100. juubeliaastale pühendatud rahvuslikul tüvitekstil põhineva draamasarja ettevalmistust;
- otsitakse uusi ideid pühapäevaõhtuse lühivormi-tsükli loomiseks televisioonis („Üks lugu”, kunsti, muusika jt. klipid);
- kantakse üle XXVI üldlaulupeo ja XIX tantsupeo kontserdid ja etendused;
- ühendamaks kogukondi käivitatakse „Perepeo” ja „Laululahingu” tüüpi uus meelelahutuslik teleformaad;
- arendamiseks omamaist muusikaloomingut ning toetamiseks Eesti muusikatööstust korraldatakse konkurss „Eesti laul 2014” ning salvestatakse eesti muusikute kontserte (ETV Live, R2 Live);
- toodetakse üks satiiri- ja huumorisaade nädalas.
- kantakse üle Sotši taliolümpia, jalgpalli MM finaalturniir, iluuisutamise EM, laskesuusatamise MM, kergejõustiku EM, Tour de France ja Tartu suusamaraton;
- Klassikaraadio korraldab ja edastab otse-eeetris aasta jooksul vähemalt kaheksa stuudiokontserti klassikalisest ja eksperimentaalmuusikast;
- Klassikaraadio peab oluliseks muusikasaadete kuulamise tegemist võimalikult ladusaks kõigi platvormide vahendusel, saatefailide varustamist sisuka infoga ning arhiivi pakkumist temaatiliste gruppidega;
- Klassikaraadio arendab edasi auditoriumit hõlmavaid tegevusi sealhulgas stuudiokontserte. Jätkub sari „Klassikaraadio tuleb külla” eesmärgiga koostöös koolidega pakkuda noorele publikule klassikalise muusika kogemust.
- Klassikaraadio vahendab Euroopa kultuuripealinna Riia eriprogrammi;
- Raadioteatris esietendub kuus kuuldemängu, millest vähemalt neli tuginevad Eesti algupärandile.

2015. aastal:

- kajastatakse kultuuriministeeriumi poolt välja kuulutatud muusika-aasta üritusi;
- suurendatakse teledraamade mahtu kuni kolmele tsüklile aastas;
- alustatakse Eesti Vabariik 100. juubeliaastale pühendatud draamasarja tootmist;
- taastatakse madalaeelarvelise mängufilmi tootmine, toetatakse mängufilmide tootmist pikaajaliste õiguste eelostuga;
- tähistatakse Arvo Pärdi 80. ja Veljo Tormise 85. sünnipäeva. Klassikaraadio pakub nimetatud kontserte EBU muusikavahetuse kaudu rahvusvahelisele areenile;
- Toodetakse rahvusvaheline telepilt Tallinnas korraldatavalt rahvusvaheliselt laulupeolt World Choir Celebration;
- Klassikaraadio tähistab klassikute tähtpäevi sh Jean Sibelius 150 (koostööprojektid Soome Yleisradioga);
- Klassikaraadio eestvõttel toimub rahvusvahelise Heliloojate Rostrumi korraldamine Tallinnas (ettepanek ootab kooskõlastust).
- vahendatakse ja toodetakse alaliitudele rahvusvaheline pilt Eestis toimuvatelt rahvusvahelistelt tiitlivõistlustelt - juunioride iluuisutamise MM, U26 laskesuusatamise EM ja U23 kergejõustiku EM;
- vahendatakse murdmaasuusatamise MM-i; kergejõustiku MM-i; iluuisutamise EM; Tour de France'i; laskesuusatamise MM-i; Tartu suusamaratoni.

2016. ja 2017. aastaks soovib sporditoimetuse omandada jalgpalli EM-võistluste finaalturniiri; kergejõustiku MM-i; laskesuusatamise MM-i; iluuisutamise tiitlivõistluste ja Tartu suusamaratoni ülekandeõigused.

Erilist tähelepanu vajavad sihtrühmad

Rahvusringhääling pöörab tähelepanu erinevate põlvkondade sidususe loomisele ja suhetele, tolerantsi kasvatamisele ja pereväärtuste hoidmisele, avardab silmaringi, kannab eetilisi põhiväärtusi

ja säilitab põlvkondade kogemust. Rahvusringhääling teadvustab ja toetab arusaama, et tugev perekond ja rikas isiklik elu on Eesti tuleviku alus. Töö ja pereelu ühitamine on praeguses ühiskonnas üks suuremaid väljakutseid (silmaringi ja haridust edendavad saated, saated lastekasvatusest, kodumajandusest, turvalistest ja tervislikest elustiilidest, ühisest vabast ajast, suhetest perekonnas ja põlvkondade vahel). Kõnetatakse kõiki ühiskonnas esindatud gruppe ja temaatikaid (erivajadustega inimesed, sotsiaalprobleemid, eakad, tarbijakaitse, liiklus jpm) - tingimuseks ERR-i poolne sõltumatu rahastamine.

ERR soodustab Eestis elavate rahvusgruppide kultuuri- ja keelepõhist isetegevust ning pakub neile võimalusi oma keele ja kultuuri tutvustamiseks. Üksteisemõistmise ja sallivuse parandamiseks antakse arvamused avaldusteks sõna eri rahvusrühmade esindajatele. Raadio 4 hoiab silma peal ühiskonnas toimuval, kindlustades, et võõrkeelne kuulaja elaks samas informumis kus eestlased. Tuleb arvestada, et üha enam vene noori oskab eesti keelt, mis tähendab, et nende kaasamisega eestikeelsesse informuumi tuleb lähiaastatel aktiivselt tegeleda.

ETV2 venekeelse programmi eesmärk on pakkuda venekeelseid uudiseid, mis annavad tasakaalustatud pildi Eestis toimuvast ja ETV saateid venekeelsete subtiitritega. Arendamist vajavad keskkonnad, mis aitavad edendada venekeelset interaktiivset arutelu eluliste probleemide üle - selle eesmärgiga tugevdatakse rus.err.ee veebikeskkonda. Rahvusringhääling peab Eesti ühiskonna sotsiaalse sidususe edendamise huvides oluliseks kujundada hoiakut, et Eesti on elamisväärne paikkonnast sõltumata. Selleks jälgitakse süstemaatiliselt, kuidas muutub elukeskkond kogu Eestis, aidates vältida piirkondlikku marginaliseerumist. Oluline roll on ERR-i regionaalsetel stuudiotel ning näiteks ka piirkondlikel teemapäevadel Vikerraadios ja Raadio 4-s.

ERR aitab kaasa elujõu säilinud murdekeelte kestmisele ja annab võimaluse nende keelte esitamiseks oma programmides. Rahvusringhäälingu jaoks on tähtis pakkuda lastele sobivaid saateid, sealhulgas luua ise kodumaiseid lastelavastusi, laulu- ja muusikasaateid. Oluline on jäädvustada laste loomingut, ärgitada loovust, seiklusjanu ja teadmishimu. ERR panustab põhikooli- ja gümnaasiumiastme meediaõppesse aidates seeläbi tõsta noorte meediaalast teadlikkust.

2014. aasta peamised ülesanded erilist tähelepanu vajavate sihtrühmade lõikes on järgmised:

- arendatakse ETV2 lastevööndi programmi sisulist valikut, eetris on argipäevane originaalsaade (nn „Lastetuba”), luuakse saateid tähtpäevade ja pühade tähistamiseks;
- toodetakse üks lavastusliku sisuga või hariv lastesari nooremale (4-12 aastased) vanuserühmale;
- toodetakse kaks lastelaulude saadet aastas;
- täpsustatakse vanemate kui 12. aastaste laste programmi täpsem vajadus, sisu ja paigutus programmis;
- tehakse ülevaatesaateid erinevaist kogu Eestit hõlmavatest lasteüritustest („Koolitants“, „Tähelepanu, start!“);
- Vikerraadio eetrisse jõuavad uued lastesaadete formaadid koostöös lasteportaali meieoma.ee;
- eetrisse läheb keelemäng või viktoriin noorte (põhikooli) keelerikkuse parandamise eesmärgil;
- suurem tähelepanu saadatel, mis elavdavad kogukondi, (nt „Iga pink räägib loo”) ja kujundavad avalikku mõtteruumi (nt „Vabariigi kodanikud“);
- suurendatakse digitaalselt valitava tõlkega saadete mahtu, selle puudumiseni varustatakse kordussaated subtiitritega;
- Klassikaraadio eetris kõlab Ortodoksi muusikat tutvustav sari eesmärgiga lähendada vene ja eestikeelset auditooriumi;
- ETV2 eetris on igapäevane venekeelne uudistesaaade;
- Raadio 4 senisele Narva studio kohalike uudiste mahule peaks lisanduma vähemalt üks originaalsaade nädalavahetusel;

- Raadio 4 panustab uue meedia vahendusel kuulajaskonna vanuselise struktuuri noorenemisele (kasvatamaks auditooriumi hulka vanuses 35-45).

Haridus ja teadus

Haridus ja teadus on teemad, mis siiani on olnud rahvusringhäälingu programmides alakajastatud, saadete rahastamine on olnud ebaregulaarne ning need on põhiliselt tehtud avalikest fondidest ja ministeeriumitelt eelarveväliselt taotletud summade toel. Rahvusringhääling peab lähiaastatel oluliseks tõsta haridus- ja teadussaadete mahtu. Aastatel 2014 - 2017 tuleb leida võimalus jagada eelarvelist toetust nii, et haridus- ja teadusteemad oleksid kaetud ka ilma välise rahastuseta.

Haridussaadete uus strateegia näeb ette hariduse ja teadusteemade tutvustamist läbi populaarteaduslike saateformaate, tõsielusarjade ja noorte võistlusmängude. Olulisel kohal on ka silmaringi laiendamine, eetiliste põhiväärtuste ja ajalooliste kogemuste seletamine ning väärtuspõhiste teadmiste edastamine. ERR-i programmide hariduslikul sisul on oma veebileht, kus on spetsiifilisem lisainfo ja interaktsiooni võimalus.

Kitsalt haridussaadetes, aga laiemalt teisteski saadetes pööratakse enim tähelepanu kodanikuharidusele ehk neile oskustele, teadmistele ja väärtushinnangutele, mis toetavad kodaniku aktiivset ja vastutustundlikku osalemist ühiskonnaelus ning aitavad kaasa selleks vajalike võimaluste, tahte ja pädevuse tekkimisele.

Järgmiste aastate ülesanneteks on omafinantseeritud teadussaate arendamine väljundiga võrgumeedia erinevates kanalites, mis tagab parema sihtrühmani jõudmise ja sihtrühmade kaasamise programmiloomesse. Harivate dokumentaalfilmide maht kasvab ja neid näidatakse kõigil liikuvat pilti edastavatel platvormidel.

2014. aasta peamised ülesanded haridus- ja teadusvaldkonnas on:

- arendatakse välja haridusteemaline raadio ja televisiooni ühine saateformaad, mille nurgakivi on auditooriumi osalemine mitmeid saateid läbivatel konkurssidel;
- maailma säravamate ja innovaatilisemate ideede tutvustamine TedOpeni loengusarjade kaudu;
- haridusteemalise 12-osalise tele-tõsielusarja tootmine;
- „Teadlaste öö“ eriprojekt televisioonis, raadios ja internetis;
- ETV-s käivitub haridussaadete võõnd (koostöös raadio ja portaaliga): koolidokumentalistika kooliõpilastele (lühitsükliid loodusteadustest); lühitsükliid eesti kultuuriajaloo, soomeugrilastest ja eestlaste vaimsest kultuuripärandist, inseneriteadusest ja tehnoloogiast;
- Raadio 4 muudab haridussaadete formaati, regionaalstuudiote potentsiaali ära kasutades lisanduvad raadiosillad.

2015. aastal:

- eetris uus maailmavaadetest kõnelev sari;
- Raadio 4 alustab uuesti eesti keele kursusega, arendades sealjuures veebikeskkonda õppematerjalidega ja võimalusega otsesuhetlemiseks õpetajaga;
- sõnastatakse ERR-i kodanikuhariduse strateegia.

2016 - 2017. aasta põhiohk on haridusvõõndi ja ristmeedia elementide arendamisel.

Hankeprogramm ja leviõigused

ETV ja ETV2 programmis moodustab vastutusrikka ja ajaliselt suure osa hankeprogramm, mille mahu, värskuse ja kvaliteedi määrab autoritele ning kaasnevate õiguste omanikele makstav tasu. Rahvusringhäälingu soov on:

- hankida eelkõige Euroopa uusimat filmi- ja teletoodangut;
- hankida meelelahutusliku osa täiendamiseks kvaliteetseid draamasarju;

- pakkuda erinevatele sihtrühmadele suunatud uusi ja huvitavaid dokumentaalfilme;
- kindlustada ERR-ile Eesti filmide paremiku näitamise õigused;
- hankida välismaistele saadetele võimalikult laiad õigused (lisaks interneti ja muu uue meedia õigused).

KINNISVARA ARENDAMISE EESMÄRGID

Rahvusringhäälingule kuulub Tallinna kesklinnas kolm kinnistut: „uus“ raadiomaja (arhitektuurimälestis Gonsiori 21, põrandapinda 2874 m²), vana raadiomaja (Tallinna miljööväertuslikul alal asuv Kreutzwaldi 14, kasutatavaks muudetavat põrandapinda 7610 m²). Telemajad (Gonsiori 27, Faehlmanni 10 ja 12) paiknevad ühel kinnistul (brutopind kokku ca 25 700 m²).

Kõik rahvusringhäälingule kesklinnas kuuluvad hooned peale vana raadiomaja on amortiseerunud määrani, kus nad vajavad täielikku kapitaalremonti. Ainult vana raadiomaja puhul võib leppida osalise kapitaalremondiga. Telemajade puhul tuleb rääkida terve kompleksi rekonstrueerimisest ehk ulatuslikust ümberehitusest.

Mitmete arutelude tulemusel on kesklinna kinnisvara arendustegevus otsustatud jagada kolme etappi.

- 1) Rekonstrueeritakse Gonsiori 21 hoone 100%, sinna rajatakse stuudiod, foonikad ja muud töökohad viie raadioprogrammi loomiseks ning väljastamiseks. Raadiotoimetustest ülejäävatele pindadele luuakse töökohad ERR-i erinevatele arhiivüksustele ning ERR-i administratsioonile.
- 2) Renoveeritakse Kreutzwaldi 14 hoone 50% ulatuses, sinna rajatakse stuudiod, foonikad, toimetajate töökohad ning muu vajalik tele-, raadio- ja internetiuudiste tootmiseks ning väljastamiseks. Tööde käigus muudetakse kogu maja energiatõhusamaks, maja vundamendile paigaldatakse hüdroisolatsioon. Värske ilme saavad ka mõlemad muusikastuudiod.
- 3) Kolmanda etapi eesmärk vajab täpsustamist ja otsuseni jõudmiseks kulub 1-2 aastat. Detailplaneeringu abil selgitatakse välja raadiomajade vahele jäävale suure arendusperspektiiviga kinnistule tehtava võimaliku juurdeehituse maht eesmärgiga paigutada juurdeehitistesse vähemalt kolm telestuudiot (paviljonid 200, 300 ja 500 ruutmeetrit), montaažid, läbivaatused, tehnilised ruumid jne. Paralleelselt sellega tuleb välja selgitada telemajade rekonstrueerimise tehnilised võimalused ning maksumus. Eesmärk on telemajade osas jõuda konkreetse otsuseni 2014. aasta esimeses pooles.

TEHNOLOOGILISE JA TEHNILISE ARENGU EESMÄRGID

Rahvusringhäälingu tehniline arendustöö juhindub eesmärgist tagada tehniline kvaliteet nii tootmises kui ka väljastuses. Kõik rakendatavad tehnilised lahendused vastavad kõrglahutusega (HD) televisiooni standardnõudmistele. Riigi toel tuleb tagada, et HD-kvaliteedis programmide edastamine maapealse digilevi platvormil käiks majanduslikult põhjendatud hinnakirja alusel. HD-kvaliteedis toodetakse esmajärjekorras arhiiviväärtusega saateid, talletatakse ajaloo seisukohalt olulisi sündmusi. Otseülekannete ja mobiilsete uudisreportaažide tegemiseks on HD-ülekandejaam Iris, mitu kohverstuudiot ning ka mobiilseid salvestus-, montaaži ja edastusseadmeid.

Tehnoloogiline baas ning tootmismudel peavad toetama digitaalsete levikanalite (digitaalne televisioon, IPTV, internet) rohkust ning olema suunatud kõigi väljundite võimalikult paindlikule kasutamisele (erinev videomaterjali suurus eri kanalites jne). Olulisel kohal on tehnoloogiliste arengusuundadega seotud pilootprojektide eestvedamine ning avalikkuse teavitamine valdkonna arengust Eestis.

Raadio ja helitöötlesuses jätkub raadiosaadete tootmise ja väljastamise süsteemide riist- ja tarkvara, väiksema võtetehnika, tootmiseks vajaliku arvutustehnika ja muu tarvilise inventari pidev uuendamine. Samaaegselt viiakse digitaalplatvormile foonikate omavaheline heliühendus ning ühendus raadio tehnilise keskusega.

Renoveeritakse raadiomaja 1. stuudio ja foonika, vahetatakse välja vananenud salvestus- ja helitehnika, mis tagab suuremahuliste stuudiosalvestuste kvaliteetse teenindamise ja kultuuripärandi jäädvustamise jätkumise.

Komplekteeritakse raadio helibuss helipuldi ja -tehnikaga eesmärgiga: jätkuvalt tagada suuremahuliste salvestuste ja raadio ülekannete tehniline teenindamine; toetada televisiooni välivõtteid kvaliteetse heli salvestamisel (laiend Irisele); raadio 1. foonika ja stuudio renoveerimise ajal osaliseltki salvestuste jätkumise; parendada salvestuste ja raadio ülekannete tehnilise võimekust, tõsta kvaliteeti, tagada operatiivsus, töökindlus paralleelürituste teenindamine ning luua toimetajatele, helirežissööridele ja -inseneridele kaasaegne, ergonoomiline tööd võimaldav töökeskkond.

Seoses Gonsiori 21 kinnistu renoveerimise ja raadioprogrammide kolimisega uude asukohta on vajalik raadio uue tehnilise keskuse, eetri-, ettevalmistus- ja iseteenindusfoonikate ning stuudiote digitaalse tehnoloogia juurutamine ja tehnikaga komplekteerimine; raadio tehnilise keskuse, foonikate ja stuudiote väljaehitamine (seda põhjusel, et raadio tehniline keskus on ehitatud analoogtehnoloogile baseeruvat, mis ei vasta enam kaasaegse ringhäälingu tehnoloogilistele nõuetele).

Luuakse integreeritus tele ja raadio tehniliste keskuste vahel, integreeritakse televisiooni ja raadio uudistesüsteemid. Võimalusel uuendatakse ja seega parandatakse koostöös partneritega raadioprogrammide edastamise helikvaliteeti.

Arhiivide arendamisel hangitakse 2015. aastaks kiire andmeühendusega lindirobot tagatiskoopiate säilitamiseks, mis paigutatakse Tartusse, et vältida arhiivimaterjalide kadumise riski.

2014 - 2017 tegelevad arhiivid aktiivselt digiteerimisega, mis võimaldab lisaks säilivuse tagamisele arhiivimaterjalide operatiivset kasutamist eetris ja võimalust need läbi arhiiviportaali avalikkusele kättesaadavaks teha. Struktuurifondide toetusrahade olemasolul loodetakse aastaks 2018 digiteerida ära kõik heliarhiivi sõnasaated, 80 % videoarhiivi, spordiarhiivi ja AK arhiivi Betacam Sp-del olevatest omasaadetest, spordisaadetest ja uudislõikudest; lisaks digiteerida ja restaureerida 40 mängufilmi.

Televisioonitehnika tehnilise arendustööga seotud peamised ülesanded

Alustatakse programmiväljastuse laiendamist eesmärgiga võimaldada HD kvaliteedis ETV programmi edastamist. Teleuudistes juurutatakse uued graafikalahendused, mis võimaldavad kaasaegselt kuvada ilmainfot ning uudistesaadete (sh uudistega tihedalt seotud saadete) ekraanil esitatava informatsiooni esitamist televaatajale arusaadavamal ning kergemini hoomataval kujul.

2014. aastal edastab ERR paralleelselt ühte teleprogrammi HD-kvaliteedis eeldusel, et edastamiskulud kaetakse partnerite poolt. Saated, mis toodetakse SD-kvaliteedis, muundatakse ümber HD-standardisse. Suuremaid investeeringuid nõuavad väljastus, objektiivide vahetus ja graafikaarvutid.

Neli + üks ekraani strateegia

Edasised võimalused ristmeedia arendamisel on väga palju seotud tehnoloogia arenguga. Täielikult digitaalses keskkonnas salvestatud, säilitatud, toodetud (otsesaade) ja väljastatud materjal peab olema lihtsalt transformeeritav ühelt tehniliselt platvormilt teisele.

Hetkel jõuab ERR-i meediatoodang vahetult arvutitesse, televisiooni eetriväljundisse (uudised), tahvelarvutitesse ja mobiiltelefonidesse. Ühelt poolt on portaalide eesmärgiks korralikult välja arendada ja kaasajastada olemasolevad keskkonnad ning need omavahel liidestada - näiteks veebis sisestatud kasutajakommentaar on nähtav ka mobiilides ja vastupidi. Tõdeme, et ainult läbi

internetimeedia on võimalik tagada meie multimeediatoodangu jõudmine kõikjale väljaspool Eesti piire. Selle suuna arendamiseks on vajalik liikuda kaasa tehnoloogiliste arengutega ning laiendada toodangu levikut televiisori tavakvaliteedis uusimatele - internetiühendust võimaldavatele televiisoritele. Samuti tuleb arendada vastavad rakendused ka veebiühendusega mängukonsoolidele (nt lastesaadete aplikatsioon Xboxile). Seega loob rahvusringhääling juba 2013. aastal esimesed Smart TV rakendused, mis võimaldavad televiisori juurest lahkumata jälgida programmide otseülekandeid, saadete arhiivi või lugeda uudiseid.

Traditsioonilise suure ekraani roll meelelahutuse, aga siia alla kuuluvad ka tõsise muusika või teatrietenduste ülekanded ning filmid, või spordisündmuse vahendamisel asendamatu ka kümne aasta pärast. Ainus muutus on ehk see, et suur ekraan läheb veelgi suuremaks või muutub projektsiooniks, aga see omab tähendust ainult formaadilt pikkade, autorite loominguga ja sellest tulenevalt autoriõigustega kaitstud teoste ülekannete või esituste kontekstis.

Rahvusringhäälingut huvitavad ennekõike meedia teised rollid kui meelelahutus ning seda ka palju pisemate ekraanide kontekstis. Ilmselt on kõik mõistnud, et mobiiltelefonist on mõnus vaadata ja/või kuulata üht uudislõiku pikemast uudistesaahest ning lugeda selle juurde paar lauset teksti, aga terve uudistesaahe vaatamiseks peaks olema juba suurem ekraan, mille saab rahulikult lauale toetada. Tund kestvate interaktiivsete jutusaadete tahaks juba suuremalt ekraanilt jälgida. Arusaam, mille kohaselt väikesed ekraanid on suure ja traditsioonilise teleekraani vaesed sugulased, on möödanik. Lisaks otse- ja järelvaatamisvõimaluste avardumisele, mida väikesed ekraanid pakuvad, tuleb elektroonilisel ajakirjandusel järjest enam mõelda ekraanispetsiifilistele toodetele ehk täpsemalt – ekraani suurust arvestavatele toodetele.

Võib arvata, et juba lähiaastatel hakkab arenema muutus, mille kohaselt toodab üks uudistetoimetust mitte enam teleuudiseid, raadiouudiseid ja internetiuudiseid, vaid uudiste tootmine jagatakse vastuvõtuseadme ekraani suuruse järgi: üks uudistesaahe (pidevalt uuenev uudistelõikude jada) pannakse kokku ekraanidele, mis on väiksemad kui 7", järgmine uudistejada seadmetele, mille ekraanidiagonaal jääb alla 17", seejärel ekraaniga kuni 32" ja siis tuleb õhtune uudistesaahe suurtele ekraanidele – HD või 4K formaadis, kus uudiseid loevad hoolikalt valitud uudisteankrud, stuudio on sisustatud rikkalikult ehk põhirõhk on visuaalil. Sellises uudistesaahest pole võimalik näidata uudislõiku, mis on filmitud mobiiltelefoniga. Kui nüüd raadioajakirjanikud ehmunult küsivad, et kuhu jäävad raadiouudised, siis tuleme meelde, et üsna lühikeses tulevikus on ka raadioaparaat varustatud pisikese, kuni 7" ekraaniga ehk sellisele ekraanile suunatav uudisvoog peab olema pidev, mitte enam ootama täistunni uudistesaahtet, aga ka see jääb alles.

RAHVUSRINGHÄÄLINGU EELARVE

Rahvusringhäälingu tegevuse põhiliseks rahastamise allikaks on riigieelarve, millest rahastatakse eraldi artiklitega ERR tegevuskulusid ja investeeringuid.

Tegevuskulude osas eeldab olemasoleva tegevusmahu säilitamine rahaliste vahendite kasvu aastas inflatsiooniga samas tempos. Lisaks sellele on ERR-il ja meie paljudel sihtrühmadel hulganisti häid ideid uute saadete ja saatesarjade ning internetiväljundite osas. Nende elluviimine on paraku eelarvet suurendamata pea võimatu. Mõnedele ideedele õnnestub leida väliseid projektitoetusi, mõned jõuavad eestriisse teiste saadete ärajäämise hinnaga, enamik uusi saateid jääb aga rahapuudusel sündimata. Aastad 2014 ja 2016 on spordisuursündmuste tõttu (OM, jalgpalli MM/EM) suuremate kuludega. Lisavahendeid 2014. aastaks taotleme veel ETV2 täismahuliseks programmiks kasvatamiseks ning Berliini korrespondendipunkti avamiseks.

Investeeringuvahendite arvel on võimalik ellu viia ERRi kinnisvaraarendused kesklinna kinnistutel ning uuendada järk-järgult tehnilist baasi. Investeeringuvahendid kinnisvara ja tehnoloogia arendusteks kogusummas 4 mln eurot aastas võimaldavad Gonsiori 21 raadiomaja ja Kreutzwaldi 14 uudistemaja investeeringud ellu viia 2016. aastaks ning sellega seoses tekkivad finantskohustused tagasi maksta 2019. aastaks. Kolmas etapp kinnisvara arenduses, telestuudiote väljaehitamine

uudiste- ja raadiomaja vahelisele alale või telemajade kapitaalremont on sama investeerimisvõimekuse jätkumisel võimalik ellu viia parimal juhul 2019. aastaks. Sellest tulenevad finantskohustused ulatuvad 2028. aastasse (see tähtaeg võib muutuda sõltuvalt tööde mahust, maksumusest, kinnistute müügitulust ja intressitasemetest).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
KULUD						
Programmitootmine	17 061	17 162	18 836	19 590	20 374	21 188
Tehnika ja tootmine	7 288	7 692	7 860	8 360	8 914	9 155
Üldosakonnad ja arhiivid	2 310	2 271	2 350	2 444	2 542	2 644
Tehnikainvesteeringutega seotud kulud	788	369	713	820	928	1 019
Kinnisvaraarenduse kulud	2 799	110	576	1 000	300	300
Müüdavate hoonete jääkmaksumus kuluks						
KULUD KOKKU	30 246	27 605	30 335	32 214	33 057	34 306
TULUD						
Tegevuskuludeks riigieelarvest	23 328	23 818	25 794	26 334	28 400	29 071
Investeeringuteks riigieelarvest	1 359	1 917	2 690	2 000	2 000	2 000
Kinnisvaraarenduseks riigieelarvest	959		1 305	2 000	2 000	2 000
Muud sihtfinantseeringud	869	625	650	676	703	731
Teenuste ja toodete müük jt. omatulud	1 213	1 244	1 294	1 346	1 400	1 456
Hoonete müügitulu						
TULUD KOKKU	27 727	27 605	31 733	32 356	34 503	35 257
TULEM	-2 519	0	1 398	141	1 446	952
INVESTEERINGUD						
Tehnoloogia (põhivara)	1 853	1 104	2 018	1 300	1 560	1 789
Investeeringutega seotud kulud (käibemaks, väikevahendid)	508	369	673	700	840	963
Amortisatsioon (tegevuskuludes)	2 118	1 895	1 976	2 242	2 551	2 537
Finantseerimiskulud (intress, lepingutasu)			40	120	88	56
Kinnisvaraarenduse kapitaliseeritavad kulud (põhivara)	679	1 334	1 729	3 000	900	900
Kinnisvaraarenduse kulud	2 799	110	576	1 000	300	300

Tabel 1. Rahvusringhäälingu eelarveprojektsioon ja finantseerimisvajadused aastateks 2014–2017 (tuhandetes eurodes).

KOKKUVÕTE

Regulaarselt uuenev arengukava on oluline strateegiline dokument, mille alusel Rahvusringhääling korraldab oma tegevust. Käesolev arengukava annab ülevaate Rahvusringhäälingu plaanidest, mille täitmine jääb vahemikku 2014-2017.

Arengukavas on läbivalt rõhutatud, et **digitaalajastul on avalik-õiguslikul ringhäälingul varasemast veelgi mahukam ülesanne avaliku infovälja loomisel ning tasakaalustamisel**. Selle ülesande edukaks täitmiseks tuleb vajalik, üldist huvi pakkuv ja kvaliteetne meediasisu teha kättesaadavaks kõigil üldlevinud tehnilistel platvormidel.

Veelgi olulisem on raadio, televisiooni ja interneti omavaheline koostöö ajakirjandusliku ning muu sisu loomisel ja loodu riskasutus ning vastastikune rистurundus. **Ristmeedia võimaluste tundmaõppimine ja nende võimaluste rakendamine on arengukavas vaadeldava perioodi suurimaks väljakutseks.**

Seetõttu on lähiaastate arendustegevustegevused kavandatud mitmes paralleelses ja samas üksteist täiendavas suunas:

- traditsioonilised raadio- ning telesaated on järel- ja otsevaadatavad ning -kuulatavad kõigis internetipõhistes keskkondades;

- igal saatel on oma eel- ja jätkulugu sihtrühmale omastes suhtlusvõrgustikes ehk sotsiaalmeedia võimalusi kasutades saab pakkuda veelgi rikkalikumat ja veelgi paremini tasakaalustatud avalik-õiguslikku meediasisu;
- võrgumeediale töötavad toimetused on kasvanud sedavõrd, et suudavad luua täiesti iseseisvaid meediatooteid ehk pakkuda võrgumeediale ainuomast sisu, mis arvestab veebikeskkonna iseärasusi;
- raadio, televisiooni ja interneti vahel toimub sisu riskikasutus ning selliselt tegutsedes jõuab avalik-õiguslik meediasisu maksimaalselt paljude tarbijateni.

Varasemast selgemalt on sõnastatud neli Rahvusringhäälingu lähiaastate strateegilist eesmärki. Need on:

- Kvaliteetne ajakirjandus;
- Eesti autorite loomingu toetamine ja kultuursündmuste vahendamine;
- Aktiivne tegutsemine uutel tehnilistel platvormidel ja ajast ning kohast sõltumatult kättesaadav sisu;
- Tõhus ja jätkusuutlik organisatsioon

Jätkuvalt on arengukavas rõhutatud mõtet, et **usaldusväärsus on meediaorganisatsiooni kõige olulisem varandus**. Eesti Rahvusringhääling on kuulunud aastaid usaldusväärsemate riiklike institutsioonide hulka. 2012. aasta lõpus usaldas Rahvusringhäälingut 79 protsenti Eesti elanikest. Eesmärk on hoida kõrget usaldusväärset taset ka aastatel 2014–2017.

Võrreldes eelnevatega on käesolev arengukava konkreetsete tegevuste kirjeldamisel tagasihoidlikum ja mitmes tegevusvaldkonnas on üldse loobutud 2017. aasta kirjeldamisest. Varasem praktika on tõestanud ja arengukavas on seda rõhutatud, et:

- alati riigieelarvest saadav toetus osutunud tagasihoidlikumaks kui arengukavades kirjeldatud ja seetõttu pole kunagi olnud võimalik täita kõiki arengukavas püstitatud eesmärke;
- elektroonilises meedias toimuvad muutused on viimastel aastatel olnud sedavõrd kiired, et kõiki vajalikke arenguid ei ole võimalik isegi järgmiseks aastaks ette näha, rääkimata nelja aasta pärast toimuvast.

Põhitegevuse riigieelarvelise toetuse kasvuks on arengukava perioodi sisenemise aastal planeeritud **8%** ja järgmiste aastate kasv on kavandatud selliselt, et see peaks katma inflatsiooni. **Nii tehnilise kui ka organisatsioonilise arengu seisukohalt on ülioluline kiirelt edasi liikuda kesklinnas paikneva kinnisvara korrastamise ja arendamisega**. Selleks tuleb taastada investeringute iga-aastane riigieelarveline toetus tasemel 4,0 miljonit eurot, nagu see oli ligilähedaselt aastatel 2006 ja 2007 või suurendada ühekordselt ERR-i baaseelarvet 8-10%;

Püüdes arengukavas kirjeldatud eesmärkidest välja tuua kõige olulisemad tehnilised ja/või organisatsioonilised tegevused, mis nõuavad 2014. aasta jooksul enim tähelepanu ja ilmselt ka suurimat pingutust, saame järgmise loetelu:

- TV programmide salvestamise, töötlemise ja väljastamise ahel peab muutuma täielikult HD võimeliseks ehk 2014. Aastal tuleb alustada teleprogrammide väljastust kõrghutusliku kvaliteediga;
- Kõik raadioprogrammid tuleb ühegi eetrikatkestuseta kolida vanast raadiomajast värskest renoveeritud Gonsiori 21 majja;
- Aastaid plaanis olnud Berliini korrespondendipunkt vajab asutamist ning mehitamist;
- 4+1 strateegia ehk tootmise ja väljastamise kohaldamine erineva mõõduga ekraanidele vajab arendamist ja järk-järgulist rakendamist;
- lühikesse ajaperioodi langeb kolm vastutusrikast ja erakordselt ressursimahukat spordisuurvõistluste (OM, jalgpalli MM, Dour de France) ülekannet.

Eelnevaid eesmärke edukalt lahendades ja tulemustele toetudes tuleb aastatel 2014- 2017 tagada ennekõike järgmist:

- hoida traditsiooniliste televaatajate ja raadiokuulajate arv ligilähedaselt 2012. aasta tasemel ehk teha kõik selleks, et auditooriumi jätkuv killustumine ei vähendaks oluliselt nende inimeste arvu, kes nädala jooksul on mõne programmi kaudu kontaktis Rahvusringhäälinguga;
- suurendada nende inimeste arvu, kes tarbivad Rahvusringhäälingu võrgumeediat ehk teha kõik selleks, et täita edukalt avalik-õiguslikule ringhäälingule omaseid rolle ka internetis;
- säilitada auditooriumi usaldus ehk teha kõik selleks, et Rahvusringhäälingu saated oleksid jätkuvalt tasakaalustatud ja neis esitatud seisukohad objektiivsed;

Just neist mõtetest lähtuvalt on kavandatud arengukavas kirjeldatud tegevused ja püstitatud eesmärgid ning neile toetub Rahvusringhäälingu edasine tegevus.